

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate sprejema upravništvo v Katoliški Tiskarni, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rekopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vspremajajo.

Uredništvo je v Semeških ulicah št. 2, 1, 17.

Izhaja vsak dan, izvemski nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemaj:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta " 13 " — " —
četrt " " 6 " 50 "
mesec " " 2 " 20 "

V upravništvu prejemaj:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta " 10 " — " —
četrt " " 5 " 50 "
mesec " " 1 " 70 "

Za pošiljanje na dom 20 h na mesec.

Štev. 48.

V Ljubljani, v sredo 28. februarja 1900.

Letnik XXVIII.

Vabilo na naročbo.

S 1. marcem se pričinja nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v upravništvu:

Vse leto 20 kron. | Četrt leta . 5 kron.
Pol leta 10 " | Jeden mesec 1 K 70 h
Za pošiljanje na dom je plačati 20 h na mesec.

Po pošti pošiljan velja:

Vse leto 26 kron. | Četrt leta . 6 K 50 h
Pol leta 13 " | Jeden mesec 2 K 20 h

Plačuje se naprej.

Na naročila, brez priložene naročnine se ne ozira.

Upravništvo „Slovenca“.

Apostat Giordano Bruno.

Moderna duša je razdvojen sama s seboj. Svojega Boga je izgubila, brez Boga pa ni miru. Zato brez miru tava in prhuta okrog. Obup je kazen za nje apostazijo. A zaradi te pravične kazni moderna duša sovraži Boga in sovraži vse, kar je božjega: sovraži božje ime, sovraži Kristusa, sovraži krščanstvo, sovraži cerkev, sovraži katoličane, sovraži celo to, kar je tudi naravno lepo: krščanski heroizem, društvo, redovništvo. Pravi, da sovraži le izrodke redovništva, a to je laž! Ko bi sovražila le greh, bi ga sovražila vedno in povsod in na vseh, a ga ne! Greh ji je le pretveza, a sovraži, kar je vzvišenega, kar je nadnaravnega v redovništvu.

Moderna duša je cinična duša. To je le posledica nje apostazije. Satanizem vedno nosi na čelu pečat cinizma, frivolnosti, bestialnosti. V bestialnem uživanju duša izgubi Boga; začne ga sovražiti — ker ni čiste ljubezni božje, kjer je pohot — in v svojem sovraštvu se začne rogati vsemu, kar jo spominja na Boga.

To je psihologični vzrok, da tako bujno uspeva kult apostatov!

Ta mesec se slavi apostat Giordano Bruno. 17. febr. je namreč bilo 300 let, ko je bil sežgan na grmadi. Slavospevi odmevajo po judovskih dnevnikih in masonskih revijah. Slave ga po gledališčih. V Rimu pokladajo vence ob njegovem kipu. »Slovenski Narod« proslavlja njegova »nesmrtna dela« in proklinja »sramoto« Rima!

Kaj pa je storil Giordano Bruno tako slavnega? Bil je poet, kličejo slavospevi. »Celo pesmi je pisal«, navdušeno oznanja »Slovenski Narod«. Poet? Kar imamo od njegove poezije, je neka cinična, brezsrčna komedija, ki bi se je najbrž še naši moderni sramovali. Bil je filozof, vpije drugi. Filozof? Dà, pisal je mnogo filozofičnega, če se sme zmes poezije in dialektike, mitologije in alegorije, matematike in mistike, vsega in ničesar, imenovati filozofija! Še nobeden ni jasno očrtal Brunovega svetovnega naziranja. Nihče ne more povedati, kaj je pravzaprav bil. Bil je naturalist, materialist, panteist, nihilist, vse obenem, sedaj bolj to, sedaj ono, kakor je hodil sedaj v kuti, potem brez kute, in kakor je sedaj trdil, da ne taji nobene krščanske resnice, a kmalu zopet priznaval, da nič ne veruje! Filozofija njegova gotovo ni vzrok, da ga proslavlja »Slovenski Narod«! Filozofija Brunova tudi ni vzrok, da mu pokladajo vence rimski visokošolci, ki se za vse bolj brigajo kakor za filozofijo!

Moderni se na videz zgražajo, da so Bruno sežgali. »Slovenski Narod« kleveta, da je papež »s satansko naslado« gledal, kako so ga sežigali. Neumno, pa hinavsko klevetanje! Jodl se vas sramuje, gospoda okrog »Naroda«! Nobeden pameten človek ne bo klevetal cerkve, če so Bruno sežgali, pravi Jodl. Apostazija je bila po naziranju tedanje dobe državni zločin, ki mu je bila odločena smrt na grmadi, kakor je za druge zločine še dandanašnji odločena smrt na vislicah! »Res je, pravi Burckhard, ki pa ni klerikalec, dandanes ne sežigamo več ljudi. Toda obešamo jih! Vrv za vrat, pa jih dušimo, dokler niso mrtvi,

in sicer postavnim potem! Ali je razloček res tak?»

Le en resnični vzrok je, da moderni slave Giordana Bruno. Giordano Bruno je bil menih-apostat! Kakor moderni sovražijo iz dna duše vernega meniha, tako pa nasprotno z apoteozo poveličujejo meniha-apostata! Zvest menih vzbuja v moderni duši vest, strašno zavest apostazije. Zato se pa moderni z obupom oklepajo menih-apostata, češ: ta je menih, a je kakor mi!

Na katoličanu vidijo in iztaknejo moderni vsak madež, Giordano Bruno je bil podel cinik in ciničen podlež, a moderni ga obožujejo! To je dokaz, da moderni sovražijo le krščanstvo! Bodi apostat, pa bodo poveličevali tvoj cinizem, tvojo frivolnost in bestialnost!

Tako je in nič drugače! Spomenik Giordana Bruno v kuti sredi trga Campo dei Fiori v Rimu je vidno znamenje, kako strašno zdvojen in kako frivolna je moderna duša! Kuto, ki sicer pljujejo nanjo, če jo nosi brezmadežen mož, obožujejo na Giordanu Bruno, ker jo je oskrnil z apostazijo in sakrilegom!

Le poveličujte torej Giordana Bruno, a povejte tudi, da ga obožujete le zato, ker je apostat in ker se kute njegove drži sakrileg!

Državni zbor.

Dunaj, 27. febr.

Se vedno oblačno.

So, ki prorokujejo točo z viharjem, so pa tudi, ki ne sodijo tako črnogledno. In ti poslednji utegnejo biti bližje resnici. Res, da je položaj danes še nejasen in da se na političnem nebu valé še temni oblaki, iz katerih švigajo strele in bobni vihar; a strele so vodene in vihar čisti le zaduhli zrak ter trga oblake, izza katerih prodirajo solnčni žarki. Vreme je uprav suščevo, sicer nezanesljivo, nestanovitno, toda upanje je, da oživi in ogreje parlamentarno polje za novo delo ter prebije zmrzla tla apatije in resignacije.

Vedno še straši boječe duhove češka obstrukcija. A to je bil vsaj doslej le prazen

strah, kakor kažejo dejstva. Tega vendar ni mogel nihče pričakovati, da bi češki poslanci kar čez noč in brezpogojno odložili orožje ter se na milost in nemilost udali sovražniku, ki si je vsled prijenljivosti prejšnje vlade osvojil močne postojanke na njihovem ozemlju. Že taktika zahteva, da Čehi dobé sigurno poročstvo za premirje in mogočo spravo. V to pa je treba časa in tega hočejo češki poslanci s svojo opozicijo. Ta razlog pa dobro umeva tudi ministerski predsednik dr. pl. Körber, ki ima resno in odkritosrčno voljo, da pripravi in ustvari vse pogoje za premirje in odstrani vsako netivo za nov požar. In v tem smislu delujejo vsi klubi na desnici, da nenadoma voz ne zdrči iz tira. Jutri se izvrše posvetovanja, ki bodo odločilna za desnico.

Da češki poslanci le utrjujejo svoje pozicije in hranijo svoje streljivo za vse slučaje, pokazala je tudi včerajšnja seja. Imeli so povoda, da bi bili vprizorili hrupno demonstracijo proti zadnjemu govoru ministra za deželno brambo, toda prvo branje vojne predloge se je izvršilo mirno in brez obstrukcije. Celó mesto glavnega proti govornika so prepustili Biankiniju, ki pa je opisaval le dalmatinske razmere, priporočal praktične poljedelske tečaje pri armadi in znižanje vojaške službe od treh na dve leti, pri mornarici od štirih na tri. Značilno je tudi, da je češki poslanec Doležal mej živahnim odobravanjem svojih tovarišev odločno odklonil Türkovo ponudbo pomoči za obstrukcijo. Razmere sicer res niso še jasne, še manj povoljne, a brezupne gotovo ne.

Za armado

Je sinoči govoril glavni progovornik poljski poslanec Vladimir vitez Gniewosz. Ves njegov govor kaže, da je bil častnik, ki ne vidi ali noče priznati nobenih napak militarizma. Gniewosz je kot človek jako simpatična oseba, a kot politik sodi razmere precej enostransko in vidi sovražnika, kjer ga v istini ni. Izvemski soc. demokrate v zbornici gotovo ni stranke, ki bi bila sovražna armadi kot taki. Da pa militarizem s svojimi bremenami ni posebna sreča za narode, o tem menda Gniewosz sam ne dvomi. Njemu tudi

LISTEK.

Prvi korak v življenje.

(Iz memoirov priletne dame. — Spisal Jaz.)

Stvar je globoko resna!

(Jedna krajših opomb pripovedovalke.)

Pač tako je na tem belem svetu! Nekatere ljudje se posebno čislajo in ljubijo, pozdravljajo se z nebeškim nasmehom in razigranim srcem, drugi zopet si samo pokimajo, ali pa se s koncem svetle palice dotikajo cilindra.

V kategorijo prvih spadala sta Miroslav Grobec in Simplicij Kokelj. Živa duša ju sploh drugačnih nikdar videla ni, kot smejočih. Radi natančnosti je tu dama pripomnila, da se je pri tem aktu Grobecov nos še bolj potlačil in sploščatil, zjednačivši se skoro popolnoma s tolerantnim njegovim obrazom, Koklju nasprotno pa se je ošpčil in prelevil malone v stožec. Hodila pa sta vedno skupaj in razpravljala vedno kaj, kot je to pri iskrenih in čutečih dušah že od nekaj taka navada. To se mora pa tako le umeti: Kedar sta molčala ustmeno, govorila sta s pogledi. Kedar sta pa razpravljala kako

preporo nočko, zaklapljala in odklapljala sta po bliskoma solzne oči, ne glede ni na desno, ne na levo.

Zgodilo se je, da sta hodila nekaj časa povsem molče po ulicah, potem pa sta slučajno zagledala le količkaj nenavadno stvar, kot n. pr. energično vihrajočo kravato, sangvinično vsem nezgodam klubujočo, žvižgajočo palico, ali pa še kako neznatnejšo važnost.

V tacih slučajih je Grobec, ki je imel posebno dobro razvit čut, zato sunil z laktjo začudeno opazujočega Simplicija, pogledal ga pomembno, na to pa sta z nenadnim, pihajočim smehom zmajala skrajno zagonetno z glavo drug proti drugemu v obče začudenje mimo hitečega publika.

Tudi obedovala sta skupno. Ljubila pa sta opravljati to opravilo iz neznanih vzrokov izključno le na lici mesta v tesni in mračni dvorani. Pri obedu sta bila oba kot spremenjena in prečudovito resna. Grobec se je penil nad sovražniki domovine, Simplicij pa, ki je bil več kozmopolita, segel je višje, čuteč do vsega človeštva isto neomejeno ljubezen, in obdeloval nevhvaležno polje komunizma.

»Vsi smo bratje, prav vsi! Ergo: Kaj bi si ne delili bratovski in se ne ljubili? Vidiš, Grobec, danes delim jaz, jutri ti, pojutrišnjem kdo drugi. Ali ni tako prav in sicer edino prav?»

Pri tacih prilikah je deloval Grobec duševno in telesno. Kimal je, pritrjeval, vmes pa razvijal svoje čudovite zmožnosti in razum za različne prijetnosti in komfortnosti gostilničarskega laboratorija. Posledica vsega tega je bila, da je začel Kokelj nenadno svoje perjode razsekavati, kot duhoviti pisatelji s pikicami in pomišljaji, da je začel kar z lepa grozovito povdarjati kak »in« ali pa »ter«, ali pa parentetično urinil globoki »oh«, izrodek začudenega, zajedno s strahom proporcionalno namešanega duševnega stanja.

* * *

Bilo je po zimi.

V elegantnih oblačilih, dragih kožuvinah, z orijentalnimi predpasi itd. itd. shajali so se ljudje po plesiščih, drsalističnih in gledališčih, priklanjali se globoko s sanjarskim, zapeljivim nasmehom, šepetali si, gledali v oči, tiskali tesnejše roke, globočje vzdihali . . .

»Družabno bitje smo, animal sociale! Ah, moj Grobec, svet tako hoče, moramo se ukloniti. — Kaj je en sam človek proti masi? Nič! Prav nič! Ali ni zdaj vendar že čas, da stopiva v moderni, elegantni svet?« poučeval je Kokelj Grobca skrbnega, skoro skrivnostnega izraza. »Moja najsrčnejša želja je, da si vzameš to k sreči.«

In zgodilo se je.

Grobec in Kokelj stopila sta na prag v življenje, to se pravi Grobec si je izposodil črn frak, neizmerne hlače, ozaljšal se z velikanskim, špičastim ovratnikom, duhovito dekoriranim naprsnikom in belo salonsko kravato; natilnil si ozke, srce pretresujoče »glacé«, priskrbel klobuk francoske mode itd.; za priprostost navdušujoči se Kokelj pa se je zadovoljil nasprotno s črno, na rdečkasto se spreminjajočo suktnjo, sivokariranimi hlačami, priostrenimi čevlji, z obrabljenimi rokavicami iz zapuščine neznanega prijatelja in z genijalno navzgor sršečimi lasmi.

Tako obnovljena in prenovljena stopala sta decemberskega večera tiho, (gospoški ljudje namreč ne ljubijo po tlaku s čevlji razbijati skoraj neslišno, plaho drug drugega

radi verujemo, da je bil kot stotnik dober oče svoji stotnici, a vsakdo ni dobrovoljni in prijazni Vladimir. To tudi radi verujemo, da se navaden vojak ne sme vtikati v politiko, dokler nosi vojaško suknjo, a to naj bi veljalo za vse. Kdor je nosil puško dve ali tri leta, mogel bi marsikaj ziniti, kar se ne strinja povsem s trditvami vse časti vrednega gospoda Gnieuwosza. Popolnoma pritrjujemo govorniku, da v zbornici ni nobene discipline, a vojaška disciplina se mora meriti z drugim merilom, kakor poslanska. Pozdravljamo in odobrujemo pa njegove želje glede zalaganja armade, odškodnine za poškodbe ob vojaških vajah in kontrolnih shodov. V armadi naj živi le avstrijski duh in ljubezen do vladarja ter do skupne domovine!

Premogarska stavka.

Ko je bila končana debata o vladni predlogi glede vojaških novincev, je zbornica nadaljevala debato o nujnih predlogih glede premogarskega štrajka.

Dr. Slama je toplo zagovarjal opravičene zahteve delavcev, da se jim zboljšajo gnotne in zdravstvene razmere. Vlada je sicer razvila jako lep program, a vladni zastopnik je navzlic večletnim pritožbam obljubil, da bode proučevala to pereče vprašanje. Ta proučavanja so prepočasna, zato je umevna nevolja stiskanih delavcev.

Ministerski predsednik dr. pl. K r b e r je nato popravil zadnjo izjavo poljedelskega ministra, češ, da ga zbornica ni prav razumela. Vlada hoče vse storiti, da za obe stranki povoljno reši premogarsko stavko. Zato bode odločno pospeševala pričetno akcijo in sodelovala v odseku, ki se bode v kratkem bavil s nujnimi predlogi. Za nujno rešitev premogarskega vprašanja so še govorili posl. A x m a n n, dr. G r o s s, T ü r k, S t e i n e r in dr. K i n d e r m a n n. Posl. K i t t e l pa je našteval razne škode, katere lastniki premogokopov povzročajo poljedelcem. Izražal je tudi željo, naj bi se ženske sploh in moški do 18. leta ne jemali v delo pri premogokopih.

Za Bure.

Sinoči je menda prvič poslanec W o l f govoril vsem iz srca. Koncem seje je namreč prosil predsednika, naj bi opozoril min. predsednika in ministra za dež. brambo na dogodke, ki se ne strinjajo z javno moralo in nevtiralnostjo naše države. Znano je namreč, da so angleški agentje nakupili mnogo konj na Ogerskem za angleško armado in jih ukrcali na Reki. Dalje je znano, da je vojaška uprava iz brnskega skladišča tvrdki Budišovski prepustila 2000 sedel za angleško armado. Znano je tudi, da je tvrdka Škoda za avstrijsko armado naročene topove oddala Angležem in da so celo iz avstrijskega arzenala Angležem prodali patrone. Skoraj ves svet simpatizuje z Buri, ki s svojim življenjem brani družino in dom proti samopašnim angleškim kramarjem, a Avstrija pomaga zalagati angleško armado. Vlada naj torej hitro odgovori na dotične interpelacije,

pogledujoča v Veliko dvorano — na ples. Mej potom se je oglasil previdni Simplacij v prodajalnici za špecerijsko blago najboljše vrste, kupil si za vsakojake nezgode neobhodno potrebnega roks-dropsa, nabavil si nekje drugje še »Extrait double aux fleurs« in poškropil s tem vonjivom pred uhom od resnim grozovito odvažnim obrazom ter s patetično vihrajočo roko sebe in svojega preljubega Grobca.

Po širokih, kamenitih stopnicah opiral se je Simplacij, Bog zna iz kake srčne potrebe, na svojega druga, mrmrajoč nekaj neznanski nerazumljivega in čudnega kot n. pr. kak zagovor ali kaj podobnega.

Vstopila sta v predsobo. Ukaželjni, s čutom za eleganco rojeni njih znani prijatelji, kipecji življenske sile, pričakovali so ju že in šetali svečano razigrani rahlo po malem prostoru, zaupno podpirajoč drug drugega z lakti in pomembno šepetajoč.

Simplacij in Kokelj stisnila sta si krepkejši roke in napotila se skupno v najbolj obskurni kot [predsobini. To priliko je porabil Grobec, da si pritiska desnico na burno utripajoče srce, Simplacijpa si je skesano pogladil srčeče lase, da napravi v kritičnem momentu prijetnejši utis, napihnil nekako

ali so našteje trditve resnične ali ne. (Živ. pohvala).

Predsednik dr. pl. Fuchs odgovori kratko, da je v zbornici navzoč g. min. predsednik, ki bode gotovo pri prvi priliki pojasnil stvar.

Konec seje ob četrt na 11. uro; prihodnja seja je jutri. Na dnevnem redu je tudi debata o vladni izjavi.

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. februarja.

Češi in desnica. Mej češkimi zastopniki, v časopisju in tudi v narodu samem se bije sedaj zelo vroč boj glede vprašanja o taktiki čeških poslancev. Dva močna tabora si stojita nasproti; prvi radikalni del zahteva z vso odločnostjo, da češki poslanci brezpogojno zahtevajo od vlade zadoščenja za krivico z dne 17. oktobra l. l. in da se v to svrhu poslužijo vseh mogočih parlamentarnih sredstev; drugi del je pa za to, da se češki zastopniki poslužujejo v dosego svojega namena samo onih sredstev, katerim ne nasprotujejo ostale desniške stranke. Prvi del zastopa nekako člankar »Nar. Listov«, ki piše pod naslovom »Češi in Poljaki« mej drugim to-le: Akoravno nikdar nismo precenjevali skup. postopanja sprijateljenih strank in akoravno odkrito obžalujemo, da je poljski klub nastopil nam nasprotno pot, smo mu vendar zato hvaležni, ker so padle vezi, ki so nam vezale roke. Slobodni smo sedaj in bomo morda tudi močni. Ponoviti moramo le, da se morajo češki državni poslanci strogo ravnati po sklepu izvršilnega odbora. Ta sklep se namreč glasi, da morajo Čehi najodločneje nasprotovati parlamentarnemu delu na Dunaju, dokler niso popravljene češkemu narodu storjene krivice. Sploh pa Čehi nimajo prav nikakega povoda ogrevati se za desnico, kakoršna je. Poljaki so bili zelo mrzli zavezniki in nemški »klerikalci« z ozirom na vodilna načela sploh niso bili zavezniki. Avtonomijo so zdavna zatajili in kar se tiče jezikovnega vprašanja, so ravno taki Nemci, kakor ostali. Šli so v tem oziru svoja pota in brez njih desnica ni imela večine. Sploh je pa že dognano, kake koristi so imeli Čehi od večine. — Tako sodi radikalna struja mej češkim narodom, ki pa ne more imeti za seboj mnogo somišljenikov, ker sodba o nemški katoliški ljudski stranki ni povsem istinita. Jednako sodbo bi izrekel naš liberalni kolega. — Nasprotno mnenje pa izraža »Moravska Orlice«, organ zmernih čeških zastopnikov moravskih, ki se prav nič ne ogreva za razdor mej desniškimi strankami, pač pa priporoča desniškim strankam, naj se blagohotno ozirajo na želje in opravičene zahteve češkega naroda. Zmagal bo, tako se sodi v obče, drugi zmernejši del vkljub vsem rovanjem radikalnih krogov.

Desnica gospodske zbornice v zvezi s tako zvano srednjo stranko sta se predvčeranjim pri skupnem posvetovanju izrekli za to, da mora pri sedanjih spravnih pogajanjih mej Čehi in Nemci posredovati tudi

grozovito usodepolno lice, priklonivši se zajedno iz dobrega uzroka in neodoljive srčne potrebe.

Istočasno potegnili sta nato skrbno v papir zavite »glacé« iz žepa, odvila jih z neko obupnostjo in nataknila, kažoč kolikor mogoče malomarnost in resigniranost.

Skupno seveda stopita po tem aktu do vrat v veliko dvorano, a kot na takt se hipno obrneta.

»Ah, Simplacij, ti si razsodnejši . . .« pripomni v skrajno čudnem tonu Grobec.

Simplacij prikima potrjujoče, stopi prav do uhoda in pokuka sklonivši prednji del telesa na bodoče in tako čudno privlačno pozorišče . . .

»Moj Bog! Kaka dvorana! Kaki lestenci! Kake gospodične! Kako sede v polukrogu utrinjajoč ponosno z očmi! . . .« Vse to je zapazil Simplacij bliskoma in odskočil za korak nazaj.

Prvi poskus se je ponesrečil. Simplacij je skoro do cela poražen. Kar najživejše občuti potrebo po prijateljskem, dobrohotnem nasvetu in dejanski moči . . .

Obupanega pogleda in vročih lic približa se zaupno svojim tovarišem.

(Konec pril.)

gospodska zbornica. Posvetovanje se je vršilo v palači grofa Harracha, razprave so se pa poleg njega udeleževali tudi dr. Rieger, dr. Madeyski in baron Helfert. Kako menita te dve stranki oziroma cela gospodska zbornica poseči v pravno akcijo, poročilo o tem posvetovanju ne pove in tudi do kakega tozadevnega sklepa menda še ni prišlo, marveč izražala se je samo omenjena želja. Sicer se udeležujejo spravnih konferenc že nekateri člani gospodske zbornice kot zaupniki, a do celokupnega sodelovanja menda ne pride, dokler vlada gospodski zbornici ne predloži dotičnih jezikovnih načrtov, kakor tudi poslanska zbornica kot taka ne bo prej sodelovala pri spravnih akcijah.

Zboljšanje deželnih financ. Za prihodnje deželno-zborsko zasedanje pripravlja vlada posebno predlogo glede zboljšanja financ posamnih avstrijskih kronovin. Že v novembru lanskega leta se je pod predstvom voditelja finančnega ministerstva vi-teza Kniazoluckega vršila enketa zastopnikov deželnih uprav, večinoma deželnih glavarjev. Tem povodom je predložila vlada načrt, po katerem naj bi se uvedla na državni davek od žganja doklada v znesku 10 gl. od hektolitra. Mesto tega bi pa morale uprave dežel, v katerih je že uvedena kaka doklada na ta užitninski davek, isto na dalje opustiti. S tem vladnim načrtom so se zastopniki strinjali in ta teden dobe deželni načelniki načrt vladne predloge, da ga predlože deželni zborom.

Francoska poslanska zbornica je sedaj izvolila odsek najstarejših članov, ki naj proučava vladno predlogo okkazenskih določbah proti »revolucionarnim« duhovnikom. Vlada je popolno prepričana, da prodre s svojo zahtevo, v resnici pa razmere niti v odseku niso posebno ugodne za vlado. Mej najstarejšimi člani odseka so namreč le štirje možje, ki gredo z vlado čez drn in strn. Jeden član priporoča spremembo predloge v tem smislu, da bi se zakon uporabljal le proti škofom, ker veljajo za župnike že potrebna določila. Teh pet odsekovih članov pripada skrajni in socijalistiški levici. Pet članov, trije zmerni levičarji in dva desničarja so predlogi popolno nasprotni, najstari, odvetnik kasacijskega dvora, Renault pa je mnenja, da zadostuje že sedanji tiskovni zakon. Po tem računu vlada nima prevelike nade na uspeh.

»Decreto-lege« v italijanski zbornici. Včeraj se je pričela v tej zbornici o znani predlogi italijanske vlade, a tudi v časopisju se je vnela živahna razprava o tem, sedaj neveljavnem zakonu. V vseh opozicijskih taborih se napoveduje predlogi najodločnejši boj, ker je načrt ne samo protustaven, marveč tudi brezpomemben; razburili bi se le še bolj nasprotni elementi, koristi bi pa ne imela vlada prav nobene. Posebno odločno se izjavljata proti »decreto-lege« Rudini in Giolitti; oba sta v tem boju na strani skrajne leve. Pa tudi mej vladnimi pristaši se je jelo manjšati zanimanje za predlogo; razsodba kasacijskega dvora je kakor bomba delovala na somišljenike Pellouxeve vlade. Ker se toraj vlada niti na svoje najožje somišljenike ne more brezpogojno zanesti in ker trdovratno vztraja pri predloženem načrtu, je kaj lahko mogoče, da bo ravno »decreto-lege« izpodmaknil vladi že itak precej omajani vladni stolec. Večina, ki jo je dobila vlada pred nekaj dnevi v zbornici, je, kakor se sedaj kaže, precej nezanesljiva.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. februarja.

Dopolnilne volitve v mestni zbor ljubljanski. Vodstvo katoliško-narodne stranke je v sinočni seji sklenilo, da se katoliško-narodna stranka letos ne vdeleži mestnih volitev ljubljanskih, ter svoj sklep s tem naznanja somišljenikom v pojasnilo in ravnilo.

Javno predavanje. Danes ob pol 8. uri zvečer bo v »Katoliškem Domu«, kakor smo že naznanili, zopet javno predavanje. Predaval bode č. g. Evgen Lampe o »napredku raznih strok v devetnajstem stoletju«.

Postni govori kanonika dr. Lampe-ta v stolnici so vsaki četrtek ob

6. zvečer, ne ob sredah, kakor je bilo včeraj pomotoma omenjeno.

Volitve v obč. zastop ljubljanski se vrše letos od 23. do 28. aprila.

Krščanske Slovenke — pozor pred »Slovenko«. Glasilo slovenskega ženstva »Slovenka« je torej izšlo v novi obliki. Češar smo se bali, se je zgodilo. »Slovenka« je postala list, ki ne more biti glasilo poštenih slovenskih žena, katerim je svet za k o n. Kaj odločno se je oglasil o »Slovenki« »Slovenski List«, ki si je o prvi številki napravil to-le sodbo: »Slovenka« prodaja v prvi letošnji številki toliko blazirane nervoznosti, da po pravici pomilujemo vsako žensko bitje, ki je naročeno na to »glasilo slovenskega ženstva«. Neločljivost zakona imenuje namreč v sami ljubezni se topeča »Danica« — »zastarelo moralo« ter uči, »da mora svobodna biti ločitev zakona, kadar ne najdeta zakona zaželeno harmonije, bodisi da sta se varala vže pri izbiranju, bodisi da sta se še le pozneje divergujoče razvila«. Kdo bi bil kdaj mislil, da bode leta 1900. roka slovenske ženske tako predrzno bila po Kristusu in njegovem nauku! Dalje tvezi pisateljica o prihodnji dobi blagostanja, »ko nihče ne bode prisiljen zatajevati seksualno stran svojega žitja, ker ga materijelno stanje ne bode več sililo k askezi in ker blagostanje zmanjšuje plodovitost. Ženska ne bode več prežala na moža, kakor dandanes, in zakon ji ne bode več jedino eksistenčno sredstvo«. — Ali res more krščanski misleča ženska tako nizko pisati o naših poštenih dekletih in ženah? Ne, to sramočenje ženske in zakona ni spisala slovenska kristjana, to je podtaknil mokraški Kristjan, ki se je le poslužil firme bivše institutke usmiljenih sester, da je tembolj neusmiljeno prostituiral žensko čast. »Primorski List« ostro prijemlje »Slovenko«, ker pravi »Slovenka«, da vkljub svobodnemu izbiranju pri sklepanju zakona, se lahko pripeti, da se združita dva, ki ne harmonirata in — v tem slučaju zakon ne velja več: »V takem slučaju jima mora biti svobodna ločitev brez vseh zlih posledic . . . kajti zakon, v kojem zakonca ne harmonirata ni več zakon«. Taka pisava se širi mej ljudstvo. Tržaška gospoda, pozor!

Slovensko gledališče. Včeraj popoldne je hodil po slovenskem odru Vrhničan »Vrban Debeluhar«. Pustni torek je porabila intendantca, da je uprizorila burko, ki obstoji samo v zbirki Vrbanovih nerodnostij. Občinstvo je napolnilo gledališče ter se srčno smejal g. Borštniku, ki je nastopil kot gost v ulogi »Debeluharja«. Ker je občinstvo zopet videlo Borštnika na odru, bilo je končno tudi zadovoljno z drugimi igralci.

Nove šmarnice. Pripravlja se prevod šmarnic: »Alexander Weninger S. J., Die Wunder von Lourdes.« Večinoma je določena za vsak dan druga dogodba, tako da bodo tudi tisti z zanimanjem poslušali, ki ne bodo redno prihajali k šmarnični pobožnosti. Knjižica bo izšla prihodnje leto do majnika.

Imenovan je geometrom II. razreda pri razpreglednem uradu v Črnomlju praktikant Jos. Verbič.

Umrl je v škofjeloškem kapucinskem samostanu dne 26. t. m. brat Magnus Žuza v 73. letu starosti, v 46. letu redovnega življenja. Bil je jako pobožen redovnik. — R. I. P.

Zahtevajmo višjo gimnazijo v Ptuj. Pod tem naslovom prinaša »Domovina« članek, ki dokazuje opravičenost te zahteve. Višja gimnazija v Ptujju z najmanj 15 učitelji, katere vzdržujejo Slovenci z eno tretjino davka, je ustanovljena za k večjemu dva tisoč »Nemcev«, ki prebivajo v Ptujju, ki pa znajo vsi, slovensko ker so slovenskega pokoljenja. Za desetkrat več slovenskih prebivalcev pa ni nobenega izobraževalnega zavoda. Da ptujski Nemci dobe kaj »nemških« učencev za gimnazijo, pobero po Ptujju vse, kar je nemškega, iščejo po drugih krajih nemških dijakov, a slednjič je vendar še večina slovenskih dijakov. Slovenski dijaki so na ptujski gimnaziji pravi mučenci. Z vso silo vsiljuje se jim celo od profesorjev nemški duh ter se jih lovi v nemški »Studentenheim«. Gimnazije v Mariboru in v Ptujju morate biti naša narodna mejnika. Če Slovenci tega ne zahtevamo in ne do-sežemo, nismo vredni obstanka!

Dvojezični poštni pečatnik je dobila pošta v Jurkloštru na Štajerskem vsled

rizadevanja županstva. Tudi na Kranjskem e mnogo občin, ki imajo še samonemške tčatnike. Na noge!

Z Dunaja se nam poroča, da se je Slov. kršč. narodna zveza v zadnji klubovi eji temeljito posvetovala o položaju in o prašanju glede šol. nadzornika za Spodnje štajersko.

Nova iznajdba Slovenca. Slovenski dlučavničar v Celju g. Ivan Rebek je izumil nov aparat za streljanje proti toči. Novi aparat strelja močno in hitro ter je izključena pri njem vsaka nevarnost za strelca. S ako konstruiranim aparatom strelja lahko samo ena oseba.

Nemško šolo dobé v Pekrah pri Matiboru, dasi so se proti njej pritožile občine Lembah, Bistrica in Bergenthal. Upravno sodišče je pritožbo odbilo.

Volilno gibanje v Trstu. V nedeljo popoldne priredi politično društvo »Edinost« javen ljudski shod v Bazovici. Na dnevnem redu je pogovor o občinskih volitvah

Porotna zasedanja v Gorici se bodo letos pričela dne 7. marca.

Domača umetnica. V goriškem »Šol. Domu« je akademična slikarica gdč. Henrika Šantal razstavila dvoje slik. Jedna slik je posnetek Padovanijske slike »Veselje angelov nad Marijo«, druga slika predstavlja sv. Kajetana, kateremu se prikaže sv. družina. Ta slika je posneta po sliki benečanskega slikarja Tiepolo. Sliki zelo hvalijo.

Poprijateljili so se. Društvo »Avstrija« v Korminu je tožilo bivši goriški »Corriere« radi razžaljenja časti. V ponedeljek bi morala biti obravnavana o tem pred dunajskimi porotniki, a stranki sta se pobotali.

Državne pomožne sluge je za slučaj bolezni zavarovala država pri bolniških blagajnah. Radovedni smo, kedaj se bodo za slučaj bolezni zavarovalo tudi uslužbenice pri deželnem zakupu.

Prostovoljno se je vrnila pred nekaj dnevi kočarja hči Marijana Kržišnik s Trate pri Škofji Loki, katero so pogrešali že od srede januarja.

Z gradnjo justičnega poslopja prično prihodnji mesec. Izkopavanje temelja se nadaljuje.

Drobiž po 2 in 20 vinarjev še ostane v prometu »Fremdenblatt« demontuje danes pred kratkim objavljeno vest »N. Wien. Tagblatta«.

Ljubljanske novice. Marin Anton se je hotel danes odpeljati v Ameriko. Policaj mu je rekel, da je premlad in da mora prej jesti vojaški komis. — V Konjušnih ulicah v stari artilerijski vojašnici je bil včeraj zopet »bal« z izgredom. Dva Rancingerjeva hlapca sta bila postavljena na sveži zrak peplnične srede. To ju je tako razjezilo, da sta pobila okna. Ohladila sta se na rotovžu. — V delavnici Binderjevi se je danes ponesrečil neki Eržen. Zlomil si je roko. Vrgla ga je po tleh lestva. — Pri Mallyju se je poškodoval strojar Jakob Verhovc, včeraj pa na odru slovenskega gledališča igralec Šturm. Pal je na roko ter si jo znatno poškodoval. — Na prostoru, kjer so se časih igrala v knežjem dvorcu viteške igre, nabirajo sedaj ženske regrat. Žalosten konec viteštva v Ljubljani!

Nehvaležna kokoš. Iz Polšnika se dne 26. februarja poroča: Tukaj je umrla dne 21. februarja blaga ženica Helena Merzel. Bila je že v 88. letu. Ali vzrok njene smrti je čuden. Po domače rečeno, kokoš jo je vprašnila na desno roko, ko jo je devala spat na grede. Praska je začela otekati, kri je bila zastrupljena in v enem tednu je bila mrtva, prevedena in popolnoma udana v voljo božjo.

Poskušen napad. V ponedeljek popoldne je napadel dosedaj neznani, okolu 15 let stari deček Sletno hčerko kočarja Jožef Kavčiča iz Grmade pri Trebnjem, ko je šla skozi ondotni gozd po vino. Deklica se je krepko branila ter klicala na pomoč, s čimur je odgnala nadležnega divjaka.

Pustne šeme v jarku. Včeraj popoldne je bil korzo na Glincah. Pustne šeme so vpregle v voz vola in za voz dvoje konj. Tako so častile pusta po Glincah, dokler jih ni dobil gospodar vola in konj. Ta jim je skazil veselje. Ozmerjal jih je, razpregel vola, potem pa pognal za voz vprežene

konje. Voz se je v tem hipu prevrnil v cestni jarek, pa tudi šeme so zletele raz voza v jarek mej žabe. Voz se je poškodoval, pa tudi šeme so se pobile.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 28. febr. Zbornica poslancev nadaljuje razpravo o premogarskem strajku, govorili so Demel, Cingr, Roser in glavni govornik proti Schücker.

Dunaj, 28. febr. Določeno je bilo, da imajo danes Mladočehi, češki veleposestniki in slovansko-krščanska narodna zveza skupen posvet, da se dogovore o skupnem postopanju v nekaterih vprašanih in sicer vsled tega, ker se ni sklical posvet izvrševalnega odbora desnice. Tega posveta pa danes ni bilo, ker je bil nepričakovano za danes ob treh sklican posvet izvrševalnega odbora desnice, ki sedaj zboruje. To kaže, da desnica še ni razbita, in da se še poskusi, ali jo je še mogoče vzdržati. — Mladočehi so sicer napovedali, da bodo delali v odseku za kontingent rekrutov obstrukcije, toda sedaj se sodi, da bo le navidezna in kratka.

Dunaj, 28. febr. Poročila židovskih listov, da je dr. Pientak poklical na dvoboj posl. dr. Kareisa, so neresnična ter so le židovski volilni manevar, ker Pientak kandiduje v dež. zbor gališki.

Vojska v Južni Afriki.

Burski general Cronje, oni junak, ki je s peščico Burov na skrajno neugodnem kraju ob reki Modder celih najst dni ključoval več kot desetkratni premoči maršala Roberts in plohi krogel iz topov in pušk, moral se je udati včeraj jutraj na milost in nemilost svojemu nasprotniku. Maršal Roberts je to za oficijelno Anglijo nepopisno veselo vest sporočil vojnemu uradu včeraj jutraj ob 7. uri 45 min. z nastopnimi besedami: »Cronje je danes jutraj ob prvem svitu kapituliral brezpogojno z vsemi svojimi četami. Cronje je kot ujetnik v mojem taboru. Efektivna moč njegovih čet naznanila se bo pozneje. Nadjam se, da bo Njeno Veličanstvo zadovoljil ta dogodek, ki se je pripetil ravno ob obletnici bitke pri Majuba-Hillu«. Vest se je seveda hipoma raznesla po Londonu in navdušenje za zmagovalca Roberta je bilo nepopisno, dokler ni v poslanski zbornici podtajnik Windham prebral Robertsove brzojavke ter vzkliknil irski zastopnik William Redmond: »3000 Burov je ujela armada 40.000 Angležev. Sijajna zmaga!« Splošen smeh je navstal po teh besedah mej Irci in tudi nekaterimi vladinovei in prvotno navdušenje je jelo zginjati kakor kafra. Tudi mej prebivalstvom so postajali vedno redkeji veseli obrazi, kajti vsakdo je uvidel, da si s tem činom Roberts ni stekel pač nikakih posebnih zaslug.

Kmalu po najstji uri so došla podrobnejša poročila o tem dogodku, iz katerih se da sklepati, da Roberts bržkone ni zajel niti 3000 Burov, da pa jih je moral nasprotno drago plačati z neprimerno izgubo, ki pa seveda ni niti določno naznanjena.

Poročila o položaju generala Cronje neposredno pred kapitulacijo še nimamo, pač pa popisuje »Daily Chronicle« v poročilu in Paardeberga dogodka minulega petka nekako tako - le: Cronje je skušal spraviti svoje topove na primeren prostor, toda angleško topništvo je to preprečilo. Vojaški kritik tega lista meni, da je Roberts ustavil silno streljanje na burske postojanke. Roberts upa premagati Cronje - a na ta način, da se bo s svojimi utrdami vedno bolj približeval burskim postojankam in jih potem od blizu naskočil. Poročevalec »Times« je v petek še videl kakih 1000 Burov, ki so »rojili« okrog angleških pozicij.

Poznejša podrobnejša poročila bodo gotovo pojasnila vse okolnosti pred kapitulacijo, že sedaj se pa sme trditi, da vojska s tem še ni končana in da bodo Buri provzročili Angležem še mnogo britkih uric, kakor jih uživa sedaj posebno junak Buller pri Ladysmithu, ki mora menda samo zato skrbeti, da pade čim največ angleških častnikov.

London, 28. febr. Včeraj popoldne ob 11. uri oddana Robertsova brzojavka poroča, da je ujetih približno

3000 mož. Cronjea bodo odvedli v Kapstadt.

London, 28. febr. V včerajšnji seji spodnje zbornice je prebral podtajnik Windham Robertsovo brzojavko o Cronjevi kapitulaciji. (Živahna pohvala.) William Redmond (Irec) zakliče: »3000 Burov je ujetih od 40000 Angležev, sijajna zmaga!« (Smeh.)

London, 28. februarja. Reuterjev urad poroča, da je ujetih kakih 4000 Burov, mej temi 1150 Oranjev. Izmej ujetih častnikov je 13 Transvalcev in 18 Oranjev. Ugrabljenih je 15 topov.

London, 28. febr. Nepopisno veselje vlada v Londonu vsled Robertsove zmage nad Cronjem, vendar listi tudi očitno priznavajo, da se je Cronje častno vdal, ter da se njegovemu junaštvu ne more odreči občudovanja. — Cronje se je prepričal, da je vsaka rešitev nemogoča, ker posamezni na pomoč prihiteli oddelki niso mogli prodreti vrst oblegajočih ga Angležev.

London, 28. febr. Kraljica je z velikim veseljem vsprejela poročilo o Cronjevi kapitulaciji in poslala Robertsu častitko. Tu prevladuje mnenje, da bo Robertsov uspeh pospešil angleška podjetja.

London, 28. febr. Koliko je imel Cronje izgub, o tem Roberts še ni ničesar sporočil. Listi javljajo, da ni misliti na konec vojske. — Razmotriva se vprašanje, kje so ostali Cronjevi težki topovi, katere je imel pri Maggersfonteinu, in sodi se, da jih je Cronje zakopal. — Iz Natala prihajajo za Angleže neugodna poročila. Buller je zadnje dni izgubil zelo veliko vojakov, ne da bi bil kaj naprej prišel. Splošno je mnenje, da Ladysmith še ne bo tako hitro oproščen.

London, 28. febr. Vojni urad objavlja izkaz o padlih vojaki pri Paardebergu, katerih število znaša 740. Po istodobno došli dopolnilni listi se poveša število padlih častnikov za šest (in mož?)

London, 28. februarja. Ob treh jutraj so Kanadei napadli Cronjeja ter pri tem izgubili majorja in 30 mož. Ker pa se je angleška artilerija vedno bolj bližala taborišču ter Cronjeju ni dopustila, da bi bil razpostavil vse svoje topove, moral se je Cronje v jutro udati. — Število vjetih Burov je samo 3000, ker je večji del Cronjeve armade pravočasno se umaknil na konjih, drugi del pa, ki je imel braniti topove in živino, pa ni mogel tako hitro naprej. Ta oddelek se je Robertsu udal.

Bruselj, 28. febr. Transvalski poslanik pravi, da bodo Buri tudi po Cronjevi kapitulaciji branili svojo svobodo ter nadaljevali boj do zadnjega, razven da jim Angleška ponudi vsprejemljive pogoje za mir.

Pariz, 28. februarja. »Temps« piše povodom kapitulacije, da bo Anglija zadela ob tem večje težkoče, čim dalje bodo prodirale njene čete. Pametna vlada bi sedaj sklenila mir. Človeštvo, Afrika in Anglija bi bili pri tem na dobičku.

London, 28. febr. »Daily News« poročajo iz Laurence Marqueza 23. t. m.: 5000 Burov je odšlo od Ladysmitha v Oranje. Burske čete se zbero v daljavi 30 milj od Bloemfonteina.

Newjork, 28. febr. Bivši glavni konzul južno-afriških republik v Londonu izjavlja, da z ujetjem generala Cronje vojska ni končana. Konec vojske bo še le s kapitulacijo Pretorije. Posredovati bi mogla uspešno le Amerika, ker jo Anglija potrebuje.

Zaročenca.

(I promessi sposi.)
Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni, prevel I. B—č.
(Dalje.)

Med prvo zamislijo kakega groznega podjetja in med njega izvršitvijo (rekel je neki barbar, ki pa ni bil brez glave!) ta čas je sen, poln prikaznij in strahov. Lucia je sanjala že mnogo ur tak mučen sen. In Ag-

nese, Agnese, ki je iztuhtala cel naklep, tudi ona je bila zamišljena in je s trudom iskala besed, da bi osrčila hčerko. A kadar se pa prebudimo, to se pravi: kadar začnemo vršiti svoj načrt, tedaj se povsem spremeni naš duh. Stráhu in pogúmu, ki sta prej nasprotovala, sledi drug strah in drug pogum. Podvzetje se nam v duhu vidi kakor nova prikazen. Cesar smo se preje najbolj bali, zdi se nam namah lahko. Včasih pa tudi zapazimo nakrat velik zadržek, katerega smo preje prezrli. Domišljija nas v strahu zapusti; udje se zdi, da nam odrekó pokorščino; srcé nas ogoljufa za vse lepe obljube, katere smo storili. Ko Renzo lahno potrka, obide Lucijo taka groza, da sklene v trenutku vse prenesti, raje za večno se ločiti od njega, nego dovršiti oni naklep. Ko pa se prikaže in reče: »Tu sem, pojdimo!« — ko se vsi brez obotavljanja odpravijo, kakor bi se sklep ne dal več preklicati in oporeči, tudi Lucia ni imela ne časa, ne moči, ustavljati se, temveč tresoč se oprime z jedno roko matere, z drugo ženina in odide s čudno družino.

Tiho, tiho, po temi, z umerjeno stopinjo odrinejo iz kočice po cesti zvanaj vasi. Najkrajša pot bi bila, iti naravnost skozi vas do hiše don Abbondia. Toda izbrali so si ono pot, da bi jih nihče ne videl. Po stezah mej vrtovi in njivami pridejo do župnišča, kjer se razdelé. Zaročenca se skrijeta za ogrom, Agnese tudi tam, a malo pred njima, da bi o pravem času ustavila Perpetua in si jo osvojila. Tonio pa in nerodni Gervaso, ki ni vedel ničesar sam storiti, a se brez njega tudi ni moglo nič storiti, stopita pogumno do vrat in potrkata.

»Kdo je ob tej uri?« zakriči nekdo z okna, katero se odpre. Bila je Perpetua. »Bolnikov ni, kolikor jaz vem; ali se je morda pripetila kaka nesreča?«

»Jaz sem«, odgovori Tonio, »in moj brat; govoriti morava z gospodom kuratom.«

»Ali je to krščanska ura?« reče osorno Perpetua. »Ali se to spodobi? Pridita jutri!«

»Čujte! Pridem ali pa ne pridem. Potegnili sem nekaj denarja in sem prišel plačat oni mali dolg, o katerem veste. Imam tu petindvajset lepih novih čukov. Toda če ni mogoče, potrpljenje! Te uže vem, kam jih obrnem, pridem pa zopet, kadar bom spravil skupaj druge.«

»Počakajta, počakajta! Precej pridem. A zakaj vendar hoditi ob tej uri?«

»Dobil sem denar ravnokar. Mislil sem si: če ga nesem s seboj spat, Bog ve, kacega mnenja bodem potem jutri. Toda, ako vam ura ni všeč, ne vem kaj reči. Kar se mene tiče, zdaj sem tukaj. Če me ne marate, pa grem.«

»Ne, ne, počakajte malo; vrnem se takoj!«

Rekši zapre okno. Tu gre Agnese k zaročencema ter tiho reče Luciji: »Pogum, to je samo trenotek! To je, kakor bi si dala zob izdreti!« Nato gre k bratoma pred vrata in se jame razgovarjati z njima, tako da bi morala Perpetua, kadar odpre vrata, misliti, da je prišla tja po naključju in da jo je Tonio nekoliko zadržal.

(Dalje prih.)

Umrli so:

25. februarja. Katarina Fröhlich, posestnica, 91 let, Dunajska cesta 7, plućnica.

26. februarja. Marija Ludof, branjevka, 42 let, Krakovske ulice 27, jetika. — Marija Kadunc, delavca žena, 76 let, Hrenove ulice 5, vodenica. — Pavel Toni, mesarja sin, 2¹/₂ meseca, Sv. Petra cesta 74, bronchitis.

27. februarja. Neža Kerže, kuharica, 35 let, Radeckega cesta 2, jetika.

V bolnišnici:

21. februarja. Frančiška Vehar, tovarniška delavka, 20 let, srčna hiba. — Ivan Moškerc, mizarja sin, 1 leto, bronchitis.

22. februarja. Marija Zadnikar, strežnica, 51 let, jetika.

24. februarja. Anton Golmajer, dninar, 58 let, ostarelost.

Gena žitu na dunajski borzi

dné 27. februarja 1900.

Za 100 kilogramov.

Pšenica za pomlad . . . gl. 7-57 do gl. 7-58

» » maj-juni . . . » 7-67 » » 7-68

» » jesen . . . » 7-89 » » 7-90

Rž za pomlad . . . » 6-64 » » 6-65

» » maj-junij . . . » 6-75 » » 6-76

» » jesen . . . » 6-75 » » 6-76

Turšica za maj-junij » 5-44 » » 5-45

» » jul-avgust » — » » —

Oves za pomlad . . . » 5-30 » » 5-31

» » maj-junij . . . » 5-43 » » 5-44

*) Shakespeare v »Juliju Cezarju.«

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, srednji zračni tlak 736,0 mm.

Dna	Čas opaževanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padarina v 24 urah v mm.
27	9. zveč.	732,1	7,3	sl. jzah.	del. jasno	2,6
28	7. zjutr.	730,9	5,5	brezv.	del. oblač.	
	2. popol.	730,0	11,1	p. m. jzah.		

Srednja večerajšnja temperatura 8,4 normale: 11,1.

Duhovski poslovnik,

ali navod za razno uradno poslovanje v dušnem pastirstvu in za oskrbovanje cerkvenega in nadarbinskega premoženja. — Z raznimi obrabi in stvarnim kazalom. — Sestavil Martin Poč. — Drugi, popravljeni natis.

Brožiran izvod knjige stane v „Katoliški Bukvarni“ v Ljubljani 4 krone, trdo vezan v polsagrinu ali celoplatnu 5 K 20 h. Po pošti 30 h več.

Napise in slikanje grbov

obrtnih in trgovskih znakov na steklo, les in kositar oskrbuje in umetno izvršuje v lastni delavnici tvrdka BRATA EBERL v Ljubljani, Franciškanške ulice. 228 18 11-10

Vsanja naročila proti povzetju.

Oglje za kadilnico

izdeluje

V. A. Winding

v Bistrici ob Dravi, Koroško.

Znano dobra postrežba in najboljše blago.

Na stotine spričal je na razpolago. Eno naj sledi:

Vaše blagorodje!

Oglje za kadilnico, od Vas poslano, smo porabili. Krasna in primerna iznajdba!

Prosim, pošljite zopet zabojček s tristo kosi tega oglja, ali po povzetju ali kakor je sicer navada na naslov:

Prečast. malteškega reda konvent v Pragi, III., Kopeľne ulice 4. Češko.

106 26-17 S posebnim spoštovanjem ves udani

Fra. Fr. Em. Ybl, t. é. podprijor.

V Pragi, 9. maja 1895.

Plača se lahko tudi šele tedaj, ko se spozna dobrota blaga.

Franc Zupan, vlasuljar

v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 4,

priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih moških in ženskih vlasulj do najfinejšega izdelka. — Nadalje vsa umetna pletenja in kite iz lepih las.

Postrežba natančna. 49 48-13

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 6

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne duhovniške obleke iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah. Opozarja na veliko svojo zalogo izgotovljene obleke posebno na haveloke v največji izbiri po najnižjih cenah. 170 2

Službo cerkvenika želi sprejeti

Nikolaj Vraničar,

Dol. Lokvica, p Metlika.

159 3-3

VABILO

na

V. redni občni zbor

„Hranilnice in posojilnice v Gorjah,

registr. zadruga z neomejeno zavezo,

ki se vrši

v četrtek dne 15. marca 1900

ob 4. uri popoldne

v posojilničnih prostorih.

Vspored:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo o tajnikovo.
3. Poročilo blagajnikovo.
4. Poročilo nadzorništva.
5. Odobritev računa za leto 1899.
6. Volitev načelstva in nadzorništva.
7. Slučajni nasveti.

V Gorjah, dne 26. februvarija 1900.

183 1-1

Načelstvo.

V najem se daje

prodajalna

v Višnji gori

z vso prodajalniško opravo in stanovanjem; stoji na zelo ugodnem prostoru za trgovino, katera bo pa sedaj večjega pomena, ker bo zanaprej tam sodnija

Več se izve pri Franc Rebolj-u na Krki. 174 3-2

Pretužnim srcem naznanjamo šorednikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš iskreno ljubljani soprog, oče, stari oče, brat, tast, stric in svak, gospod

Alojzij Jerše,

nadučitelj v Trebnjem,

danes ob 11. uri popoldne po kratki in mučni bolezi, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 58. letu starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb predragega rajnika boče v ponedeljek, 26. februvarija, ob 10. uri popoldne na trebanjsko pokopališče.

Svete maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi v Trebnjem.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v blag spomin in pobožno molitev.

Trebnje, dne 24. februvarija 1900.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Globoko ginjeni izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za nam izraženo sožalje ob smrti našega nenamnestljivega soproga, očeta, starega očeta, brata, tasta, strica in svaka, gospoda

Alojzija Jerše-ta

nadučitelj v Trebnjem,

posebno se prečastiti duhovščini, slav. gasilnemu društvu, slav. učitelju trebanjske šole, slav. bralnemu društvu in drugim darovalcem prekrasnih vencev, gg. pevcev za ginljivo petje, gg. stanovskim tovarišem in tovarišicam, ki so se v tako mnogobrojnem številu udeležili pogreba, in slednjič vsem, kateri so ga spremili k večnemu počitku.

Trebnje, dne 27. februvarija 1900.

180 1-1

Žalujoči ostali.

Kmetiška posojilnica ljubljanske okolice,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Marije Terezije cesta hiš. št. 1,

v Knezovi hiši,

obrestuje hranilne vloge po

61 12-2

4½ odstotka

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure, razun nedelj in praznikov, vsaki dan od 8. do 12. ure dopoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406,

Telefon šte. 57.

Leopold Tratnik

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27

priporoča prečast. duhovščini in slav. cerkvenim predstojnikom svoje izdelke in zalogo

cerkvenih posod in orodja

po nizkih cenah.

Narodna jed

postati morajo testenine iz prve kranjske tovarne testenin Znidaršič & Valenčič v Ilirski Bistrici po njih izbornem okusu, obilnej redilnosti nizki ceni in jednostavnem pripravljanju. 954 13

Advokat dr. Karl Triller

usoja se naznanjati, da **otvori** z dnem 1. marca 1900

svojo pisarno

zopet

164 3-3

v Ljubljani, Dalmatinove ulice šte. 9

(vogal Kolodvorskih ulic) v Štrukljevi hiši.

Dunajska borza.

Dne 26. februvarija.		Dne 27. februvarija.	
Skupni državni dolg v notah	99-40	20 mark	23-64
Skupni državni dolg v srebru	99-30	20 frankov (napoleonor)	19-27
Avstrijska zlata renta 4%	98-80	Italijanski bankovci	89-85
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99-20	C. kr. cekini	11-38
Ogerska zlata renta 4%	98-40	3-2% državne srečke 1. 1854, 250 gid.	163-—
Ogerska krona renta 4%, 200	93-80	5% državne srečke 1. 1860, 100 gid.	160-40
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gid.	126-50	Državne srečke 1. 1864, 100 gid.	200-—
Kreditne delnice, 160 gid.	236-30	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97-10
London vista	242-45	Tisne srečke 4%, 100 gid.	141-50
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	118-30	Dunavske vravnave srečke 5%	256-85
		Dunavsko vravnavo posojilo 1. 1878	108-—
		Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	96-10
		Prijoritete obveznice državne železnice	88-25
		južne železnice 3%	69-50
		južne železnice 5%	100-75
		dolenjskih železnic 4%	99-25
		Kreditne srečke, 100 gid.	395-—
		4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gid.	340-—
		Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gid.	42-70
		Ogerskega	22-30
		Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gid.	13-40
		Rudolfove srečke, 10 gid.	64-—
		Salmove srečke, 40 gid.	172-50
		St. Genois srečke, 40 gid.	180-—
		Waldsteinove srečke, 20 gid.	178-—
		Ljubljanske srečke	50-—
		Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gid.	124-25
		Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	298-50
		Akcije tržaškega Lloydja, 500 gid.	78-—
		Akcije južne železnice, 200 gid. sr.	26-90
		Splošna avstrijska stavbinska družba	96-50
		Montanska družba avstr. plan.	270-15
		Trnoveljska premogarska družba, 70 gid.	319-—
		Papirnih rubljev 100	255-75

Nakup in prodaja vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promose za vsako žrebanje. Kulanična izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba
„MERCUR“
1., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, 1., Strobelgasse 2.

Pojanila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.